

Aftenbladet.

Denne Tidende udkommer 6 Gange ugentlig, nemlig hver Sogndag, og tilbringes Subskribenterne for 8 Rbmk. kvartaliter.

N° 49

Tirsdagen d. 27. Februar

1844

At skrive imod Regjeringen.

At det her i Danmark ikke endda er saa ganske besværligt at føre et nogenlunde frit Sprog i det offentlige Livs Anliggender, derom vil enhver upartist Jagttager, der kaster et Blik paa Alt, hvad Journalistiken har frembragt siden Christian den Ottendes Thronbestigelse, lettelig kunne overbevise sig. Vi vide meget vel, at Oppositionspresen opbyder al sin Betsalighed for at bibringe Folk den modsatte Overbevisning; heller ikke lader det sig negte, at den Skrivemaade, hvilken den synes at ansee for den eneste værdige og hensigtsmæssige, kan i mange enkelte Tilfælde paadrage den nogen Uleilighed, ja endog saa stundom tvinge Regjeringen til et saadant Nødværge, hvis Anvendelse i sig selv er ligesaa ubehagelig for Regjeringens Medlemmer, som for de paagjældende Forfattere. Men lader os nu for et Dieblit tænke os et Par Aarhundreder fremad i Tiden; den Slægt, hvori vi leve, er da forlængst gaaet til Hvile, de mange Stemmer, som nu lyde, ere forstummede, udaf Nutidens begjærende, handlende og fremadstræbende Individuers urolige Brimmelse ere kun enkelte Billeder blevne tilbage i Historiens Gallerie, og Forgangenheden har udbredt sin Ro og Fred over det Hele; lader os da forestille os, at den granstende Historiker, for hvem vor Tids Partiinteresser ikke kunne have noget Bildebende og Forførende, sætter sig hen at undersøge hvad Europa tilstræbte i Midten af det 19de Aarhundrede og navnlig hvorledes Danmarks Tilstand var under Christian den Ottende, hvad mon han da vilde domme? Det kunde synes ubetimeligt at opfaste et saadant Spørgsmaal, som ingen Nulevende er istand til at besvare.

Vel sandt! det er enhver Tidsalvers Skjæbne, at den aldrig tilfulde forstaaer sig selv. Vi kunne ikke vide, hvorledes Historien engang vil domme vort Folk og vor Regjering, om det vil befines, at der i denne Tid, der selv har kaldt sig den glærende Tid, vare mange klartseende Lesere, der vidste hvorhen de vilde, om der i et Wendepunkt, da Alvor og Uvissheds, da det Rirkelige og Berdselige, det Nationale og Politiske, førte en saa mærkelig Strid med hinanden, i Danmark var den Udholdenhed, Kraft og Be-

stemthed, der formaade at bryde Banen og anvise Strømmen sit Løb; om Alt dette kunne vi, ifølge Sagens Natur, Intet afgjøre. Men Gæt er os klart og uomtvisteligt, dette nemlig, at Eftertiden vil regne vor Regjering blandt de ædelste og humaneste; og iblandt de mange Vidnesbyrd, der her kunne anføres, ere de, hvilke Pressens Brug og Misbrug hidtil have afgivet, ingenlunde de svageste. Hvorvidt det vilde være ønskeligt, at vi erholdt en saadan Trykfrihedslov, at enhver Pressesforsælse uden nogensomhelst Undtagelse kunde afgjøres ved Domstolene, eller om vi maatte ere bedre tjente med at have det, som vi nu have det, fordi man i modsat Tilfælde enten maatte udsætte sig for betænkelige Folger, eller, ved at sætte endnu snævrere Grændser, lade den sande Frihed lide under Lovens Bogstav, derom kan der naturligvis være Spørgsmaal; men hvorvidt det vilde være fornødt af Regjeringen at sætte sig i et spændt Forhold til Nabomagter, — med hvilke den ellers uden mindste Skade for sin og Rigets Selvstændighed kunde leve i god Forstaaelse, — alene for at de Blade, der synes at arbejde planmæssigt paa at undergrave Folkets Tillid til dens gode Hensigter, kunde faae Mere at fylde deres Spalter med, derom kan der neppe være Spørgsmaal. Hvorvidt det er muligt, under vore Forhold, at føre det nødvendige Tilsyn med Pressen uden at anvende den sidste Rest af Censur, som endnu er tilbage, kan vel være et Spørgsmaal; men det skulde høiligen undre os, hvis Noget virkelig kunde tvivle om, hvo der meest have handlet i den bestaaende Presselovgivnings sande Aand, enten Oppositionens eller Regjeringens Organer?

Den store Vanskelighed, en Reform af Trykfrihedsloven medfører, ligger ikke deri, at Regjeringen altid kan vente, at der ere Nogle, som ville skrive imod dens Forholdsregler, men deri, at den altid maa befrygte, at der ville være dem, som aabenbart modarbejde dens sande Hensigt.

At skrive imod Regjeringen kan i og for sig være meget tilladeligt, ja ofte endog meget gavnligt; men at modarbejde en lovlig Regjeringens lovlige Hensigter og Bestræbelser er ikke blot utilladeligt, men endog saa lige farligt for Statens og Folkets Vel.

At skrive imod Regjeringen er at underkaste dens Handlinger en frimodig Kritik, i Tilfælde, hvor den synes at handle mod Aanden i den bestaaende Forfatning, mod sine egne Principer og velforstaaede Interesser. Den sande, hensigtsmæssige og billige Kritik over Regjeringen er da egentlig efter sin Natur ikke forskjellig fra enhver anden Kritik, f. Ex. Kritiken over et Kunstværk. Enhver veed, at der til en Kunstkritik dog fremfor Alt høres, at Kritikeren har formaaet at sætte sig ind i Kunstnerens Idee, saa at han ikke paanøder ham en Opgave, han slet ikke har villet eller kunnet løse, dernæst at han viser det Manglende saaledes, at han derved overbeviser Kunstneren om, at denne har forfeilet sin egentlige Tendens, og endeligen, at han anviser ham den rette Vej til at naae sit Maal. Den blot nedrivende og dadlende Kritik, der ikke bringer det til videre, end at postulere Usuldkommenheder, peges Fingre ad Manglerne og tilfredsstille sig selv ved den Erklæring: „Det tilfredsstiller ikke“, er ligesaa ufrugtbart som mobbydeligt.

En Modarbejden mod Regjeringens Bestræbelser begynder dermed, at der dauner sig en Opposition, der allerede fra først af har brudt Staven over det bestaaende Regjeringssystem, og nu, for at fremme Indførelsen af den Forfatning, den i sine egne Tanker anser for den eneste rigtige, paa alle Maader søger at nedfælde Regjeringen i Folkets Dine. En saadan Nedsettelse sker ikke blot ved aabenbare Fordreielser, chicanøse Fortolkninger og hadefulde Insinuationer, men ogsaa ved en Fortien og Forbigaaelse af de virkelig gode Foranstaltninger, Regjeringen træffer, og en idelig Tilbagevenden til og Dvælen ved stedfindende Mangler uden at estervise enten disses sande Aarsager eller de Midler, ved hvilke de kunne afhjælpes. Hvorvidt en human Regjering bør gaae i at tolerere slige Intensjoner, kan være et Spørgsmaal, men at den altid saavel for Folkets som for sin egen Skyld maa have et vaagent Die med dem, er udenfor al Tvivl.